

**GROOTOUDERS
VOOR HET KLIMAAT**

JAARVERSLAG 2020
januari 2020 - december 2020

INHOUDSOPGAVE

Grootouders voor het Klimaat Nederland

- wie zijn we?
- kerngroepleden

Hoogtepunten 2020

Eigen acties

- pleindemonstraties
- regionale acties
- presentaties (lezingen, webinars)
- overig

Acties samen met andere organisaties

Deelname in en ondersteuning van acties van anderen

Communicatie kanalen

In de media

**GROOTOUDERS
VOOR HET KLIMAAT**

wie zijn we?

De Grootouders voor het Klimaat zijn gestart in het najaar van 2016. Een groep van grootouders zet zich in voor verschillende activiteiten. Ook senioren die geen grootouder zijn maar zich wel kunnen verenigen met onze missie doen met ons mee.

Willen we de aarde leefbaar houden voor de volgende generaties, dan zullen we versneld naar een 100% duurzame energievoorziening moeten bewegen. Die transitie is al aan de gang en de Grootouders voor het Klimaat zetten zich hiervoor in en komen op voor alle kinderen en kleinkinderen.

In een achttal landen is inmiddels al een beweging van Grandparents for Climate gestart.

In Nederland zijn de Grootouders voor het klimaat vanaf december 2016 actief met Pleinbijeenkomsten, voorleesacties, lezingen en natuurlijk door ondertekening en uitreiking van het Manifest. In Nederland sluiten grootouders en onze zorgen delende senioren zich nu ook aan bij deze internationale beweging.

Grootouders over de hele wereld maken zich zorgen over de wereld waarin hun kinderen en kleinkinderen opgroeien.

Via Grootouders voor het Klimaat laten wij hun stem horen en organiseren diverse acties voor een duurzame toekomst voor de huidige generatie én de generaties daarna.

Wij zijn overtuigd van de dringende noodzaak van verandering. We zijn evenzeer overtuigd van de mogelijkheid van verandering als voldoende mensen daaraan meewerken.

kerngroepleden in 2020

Een aantal actieve vrijwilligers, samen met medewerkers van Urgenda die de ondersteuning verzorgen, vormt de kerngroep. Binnen Grootouders voor het Klimaat heeft de kerngroep de taak om activiteiten te plannen. In 2020 maakten de volgende mensen deel ervan uit.

Arie Bij
Den Bosch

Acties in Den Bosch
(van januari - april)

Margriet Goddijn
Amsterdam

Lokale en regionale
activiteiten

Leny Cobben
Den Bosch

Landelijke acties

Lowie van Liere
Haarlem

Beheerder Facebook
(van januari - december)

Philip Beekman
Eindhoven

Organisatie

Bert Metz
Voorburg

Inhoudelijke verdieping

Anneke Duijndam
Rijwijk

Leuker Voedselbos en
Pleinbijeenkomsten
(van januari - juni)

Sietse Brouwer
Wageningen

Samenwerking met
andere organisaties

Hans van Dijk
Amersfoort

Communicatie

Ilse van den Dungen
Rotterdam

Medewerker Urgenda
(vanaf juli - nu)

Josephine Schuurman
Amsterdam

Medewerker Urgenda
(vanaf juli - nu)

Vita Slijter
Amsterdam

Medewerker Urgenda
(van januari - juli)

HOOGTEPUNTEN 2020

29-01 Uitreiking Kinderklimaatboek van het jaar

Winnaar: "123 superslimme dingen die je moet weten over het klimaat" van Mathilda Masters met illustraties van Louize Perdieu. De prijs werd uitgereikt door Klimaatvoorleesgrootouder 2020 Petra Laseur.

31-08 t/m 05-09 Estafette

Aan de start van het parlementaire jaar laten de Grootouders zich elk jaar horen. Aangezien corona het oorspronkelijke plan met een grote groep te demonstreren niet meer mogelijk maakte, organiseerden we de Estafette week. In zeven steden, door het hele land, werd er om 14:00 een uur lang gedemonstreerd.

08-10 In de Trouw Duurzame Top 100

Hoera! Op nummer 77 van de Duurzame Top 100 staan de Grootouders voor het Klimaat. Een interview met de Jonge Klimaatbeweging (nr.1 in de lijst) in de Trouw volgde en toekomstige plannen om samen te werken werden geboren (hier later meer over).

EIGEN ACTIES

pleindemonstraties

Normaal gesproken staan de Grootouders twee maal per maand op het Plein bij de Tweede Kamer. Diverse politici gaan met de Grootouders het gesprek aan over actief klimaatbeleid. Dit jaar spraken we met:

16 januari - Jesse Klaver (GL), Arjen Kaptijns (wethouder GL Den Haag, kwam even langs), Werner Schouten (JKB) en Joris Overmeer (JKB).

6 februari - Lammert van Raan (PvdD) en Eric Wiebes.

Vanaf toen gingen we over op Zoom i.v.m. corona, waar we diverse gasten voor uitnodigden. Zo ontvingen we:

14 april - Floris van Zinnicq Bergmann (samenvoerbiodiversiteit.nl)

4 juni - Jaron Tichelaar (Politieke partij JONG)

10 juni - Demonstratie bij Kamercommissie Energie en Klimaat (alleen Hageenaars lopend of fietsend)

18 juni - Mark Venner (Leuker Voedselbos)

2 juli - Gerben Gerbrandy (OSF, Eerste Kamer)

16 juli - Heleen Klinkert (Nieuw Groen)

vakantietijd

17 september - Werner Schouten (JKB), fysieke demonstratie vanwege Fridays for Future.

1 oktober - Pleindemonstratie met alleen Hageenaars

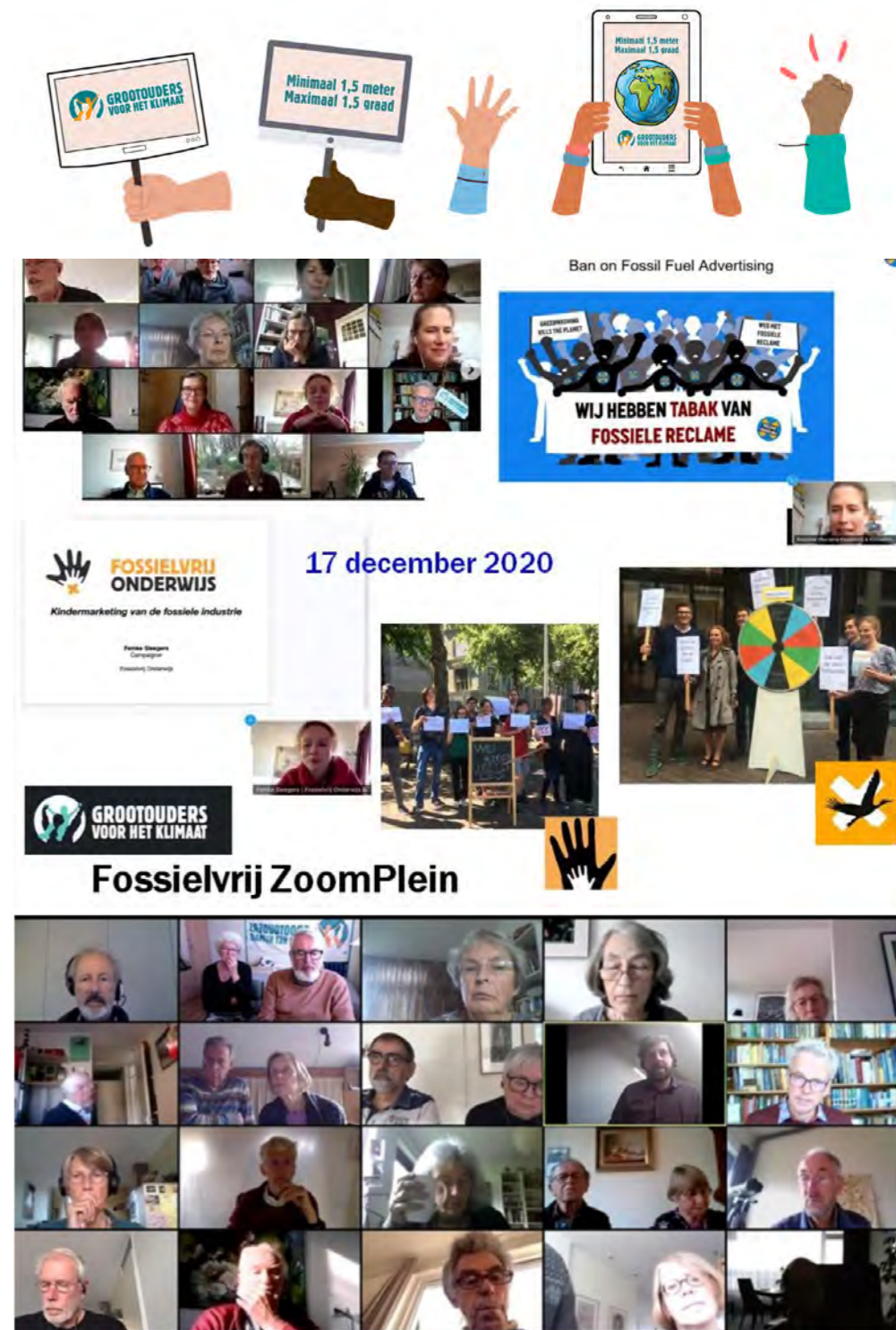
Vanaf 15 oktober weer even Coronapauze, en dan weer digitaal

5 november - Rick van de Pol (Extinction Rebellion, nummer 4 van de Duurzame Top 100)

19 november - Johan Vollenbroek (MOB for the Environment, nummer 2 van de Duurzame Top 100)

3 december - Kerngroepleden en werkgroepvertegenwoordigers vertellen over hun bezigheden en plannen

17 december - Dick van der Toorn en Joeri Oudshoorn (Den Haag Fossilvrij, nr.14 Duurzame Top 100), Femke Slegers, Rosanne Rootert en George Ongkieong (Reclame Fossilvrij, nr 18 van de Top 100); met ook aandacht voor Onderwijs Fossilvrij (Femke Slegers) en de Klimaatmoeders (Willemien op den Orth).

regionale acties

Den Bosch

Om de week stonden de Bosche Grootouders op het Kerkplein. Ook vanaf april gingen deze digitaal verder.

Zwolle

In Zwolle is er een Klimaatcoalitie opgericht samen met Fridays For Future en Extinction Rebellion.

Hilversum

Om de week werd er in het centrum van Hilversum met een bakfiets vreedzaam gedemonstreerd.

Haarlem

Oprichtingvergadering Grootouders voor het Klimaat Haarlem.

lezingen en webinars

Om voor meer bewustwording te zorgen onder de volwassenen, gaven verschillende Grootouders lezingen bij verenigingen en organisaties. Daarnaast zijn we dit jaar begonnen met het geven van webinars over de diverse aspecten van klimaatverandering, de gevolgen ervan en wat we kunnen doen om klimaatverandering te beperken.

19 februari - Lezing Lowie van Liere in Zorgcentrum de Loohof

10 maart - Lezing Piet Jansen voor Vrouwen van Nu, Hoeksche Waard Oost, Strijen

12 maart - Lezing Lowie van Liere in het Cultuurgebouw van Hoofddorp, Cafémiddag voor Senioren

29 juni - Webinar Kees van Deelen, Energiecoöperatie Hilversum

2 juli 2020 - Lezing Gerard Beltman bij Ons Raadhuis in Velp

9 september - Webinar 'Klimaatverandering' door Dr. Rob van Dorland van het KNMI

7 oktober - Gastles van Philip Beekman op het Groene Lyceum in Eindhoven.

4 november - Webinar 'Houtige biomassa, waar wel en waar niet' met Jelmer Vierstra (Natuur en Milieu) en Martin Junginger (hoogleraar Bio-based Economy, UU)

14 december - Webinar 'Groener uit de crisis' met Klaas van Egmond en Marieke van der Werf

overige eigen acties

Nationale Voorleesdag

Op 22 januari was het Nationale Voorleesdag en hebben verschillende Grootouders voorgelezen op o.a. basisscholen. Zie hier rechts Petra Laseur, onze Klimaatvoorleesgrootouder 2019/2020.

Voorlezen op de Dag van de Duurzaamheid

Petra Laseur las fysiek voor aan kinderen van een basisschool en Foppe de Haan las voor via het scherm. Op deze dag gaf Petra Laseur de 'klimaatvoorleesgrootouder'-sjaap over aan Foppe de Haan, die deze titel een jaar lang mag dragen.

Uitreiking Kinderklimaatboekprijs

De Grootouders voor het Klimaat hebben een eigen prijs ingesteld: de Kinderklimaatboekprijs. In de jury zaten o.a. Bibi Dumon Tak, Harmen van Straaten en Lilly Platt. De prijs ging dit jaar naar *123 superslimme dingen die je moet weten over het klimaat* van Mathilda Masters met illustraties van Louize Perdieu. Petra Laseur overhandigde de prijs aan de winnaar.

Crowdfunding Leuker Voedselbos

Met deze actie willen we het Leuker Voedselbos van Mark Venner in Limburg sponsoren voor de aankoop van het plantmateriaal. Het voedselbos is een hele concrete actie om CO2 uit de lucht te halen.

Aan het einde van 2020 was er 25.000 euro ingezameld! In februari organiseerden we Bomenplantdagen en overhandigden we een cheque van al 17.000 euro aan Mark Venner.

Dag van de Aarde actie

Op 22 april was het de Dag van de Aarde. De Grootouders hebben een slogan bedacht en op t-shirts en posters gedrukt.

Estafette

Als start van het nieuwe parlementaire jaar organiseerden we elke dag in een andere stad een pleinbijeenkomst: Maandag 31 augustus (laatste dag reces): Gouda; Dinsdag 1 september: Zwolle; Woensdag 2 september: Hilversum; Donderdag 3 september: Den Haag; Vrijdag 4 september: Groningen; Zaterdag 5 september: Den Bosch. De actie trok grote aandacht in de lokale pers.

**Minimaal 1,5 meter
Maximaal 1,5 graad**

Brief aan..

Samen met de Jonge Klimaat Beweging schreven we een brief naar alle fractievoorzitters van de Tweede Kamer met een concept motie om meer aandacht te vragen voor het klimaat en volgende generaties.

Er was een kleine demonstratie op het plein. We stuurden ook brieven naar o.a.: de Commissie EZK over het groeifonds en de noodzakelijke aanscherping van het klimaatbeleid en Stichting van de Arbeid over de besteding van de loonruimte. Op 10 december stuurden we een "Open letter to EU leaders meeting at the European Council" samen met 8 andere internationale Grootouders voor het Klimaat organisaties en 5 Jongeren voor het Klimaat organisaties.

Op 5 februari schreven we een brief aan de Tweede Kamer en minister Wiebes waarin we lieten zien dat de uitvoering van het klimaatakkoord veel te langzaam op gang komt. Naar aanleiding daarvan zijn ook in de commissie EZK diverse vragen aan de minister gesteld.

ACTIES SAMEN MET ANDERE ORGANISATIES

Schoolstaking Youth For Climate

Fridays For Future digitale demonstratie

Actie Brabants Bestuursakkoord 'Daar zakt je broek van af', samen met Extinction Rebellion, Fridays for Future en Bossche Milieugroep.

In gesprek (livestream) met Sigrid Kaag, samen met De Jonge Klimaatbeweging.

Klimaatgesprek

1 december 19.00 - 20.30 uur, live te volgen!

TeamKaag-Jonge Klimaatbeweging-Grootouders voor het Klimaat

DEELNAME IN EN ONDERSTEUNING VAN ACTIES VAN ANDEREN

Kring Loop

Ruim 60 landbouw- en natuurorganisaties en hun achterban trokken op dinsdag 14 januari 2020 de wandelschoenen aan om middels een wandeling aandacht te vragen voor kringlooplandbouw. De wandeling, Kring-Loop gedoopt, eindigde met het overhandigen van een plan aan minister Schouten. Dit plan bevat 10 stappen om de transitie naar natuurinclusieve kringlooplandbouw te realiseren.

Parents for Future Global

We ondertekenden de brief van 'Parents for Future Global' aan de Europese Commissie om als tweede markt in de wereld het voortouw te nemen voor een Green Recovery Fund. Vrijwel alle Parents for Future organisaties in de diverse landen ondertekenden dit 'manifest'.

Fossielvrij Nederland

Ondertekening van de oproep aan wethouder Van Doorninck (Amsterdam) om 'fossiele reclame' in Amsterdam uit de publieke ruimte te weren. Initiatief van Fossielvrij Nederland, ondertekening door vele anderen.

Ondertekening #BeterUitDeCrisis

Een alternatief steunpakket om beter uit de crisis te komen, georganiseerd door een coalitie van (grassroot) organisaties en aangeboden aan de Tweede Kamer.

Zienswijze Luchtvaartnota ingediend

Samen met anderen een zienswijze m.b.t. de luchtvaartnota ingediend om de groei van Schiphol te stoppen.

Ondertekening 'Open letter' EU Council Meeting

Van Fridays for Future Internationaal (via Grootouders voor het Klimaat BE).

Koos de Koala

Aandacht voor het Kinderboek, webshop en YouTube kanaal om jonge kinderen op speelse wijze informatie te geven over milieu- en klimaatproblemen. Vermelding op elkaars website.

Eerste Haarlemse Klimaatmars

Drie generaties van Liere en zeven Grootouders, Extinction Rebellion Haarlem, Milieudefensie Haarlem en Fridays for Future liepen de mars in februari in Haarlem.

Scholierenstaking in Brussel

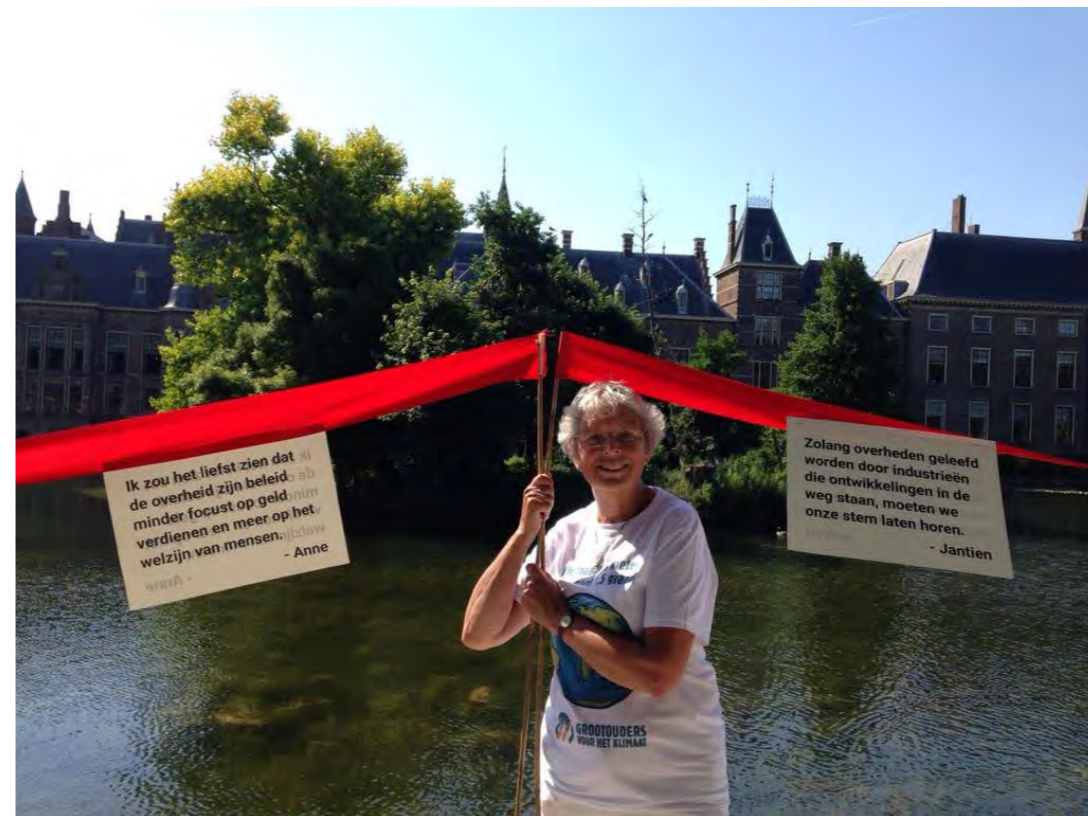
Dick van Elk (Grootouder voor het Klimaat) liep met Fridays For Future mee in Brussel. Greta Thunberg sprak hier.

'In het oog van de storm'

Utrechtse Klimaatmars, Utrechts Klimaatcollectief.

Lokale en nationale acties van Extinction Rebellion

De Grootouders hebben zich een aantal keren aangesloten bij acties van Extinction Rebellion.

Maak van Klimaat een Rode Draad

Op 26 juni demonstreerden Grootouders in verschillende steden samen met Milieudefensie, Greenpeace en Extinction Rebellion. Er werd op alle plekken een rode draad opgehangen met oproepen van Nederlanders voor een ambitieus klimaatbeleid.

COMMUNICATIE

De Grootouders bereiken via diverse kanalen steeds meer senioren die zich willen inzetten voor een gezond leefklimaat voor hun kleinkinderen en de volgende generaties.

Ruim 5000 grootouders en andere senioren ondersteunen de Grootouders voor het Klimaat op allerlei soorten manieren.

Manifest

Al 2785 grootouders hebben ons manifest getekend.

Nieuwsbrief

Twee keer per maand stuurden we een nieuwsbrief uit. Met 444 nieuwe abonnees staat de teller eind 2020 op 2564 abonnees.

Facebook

170 nieuwe vrienden erbij. 1578 vrienden einde 2020

Instagram

819 volgers.

LinkedIn

26 nieuwe volgers erbij. 65 volgers in totaal einde 2020

Twitter

1028 volgers.

Website

12214 gebruikers in 2020.

IN DE MEDIA

Via onze webpagina www.grootoudersvoorhetklimaat.nl/actueel/in-de-media/ zijn alle artikelen, video's en interviews van de Grootouders voor het Klimaat te vinden. De belangrijkste hier op een rij:

NPO radio 4

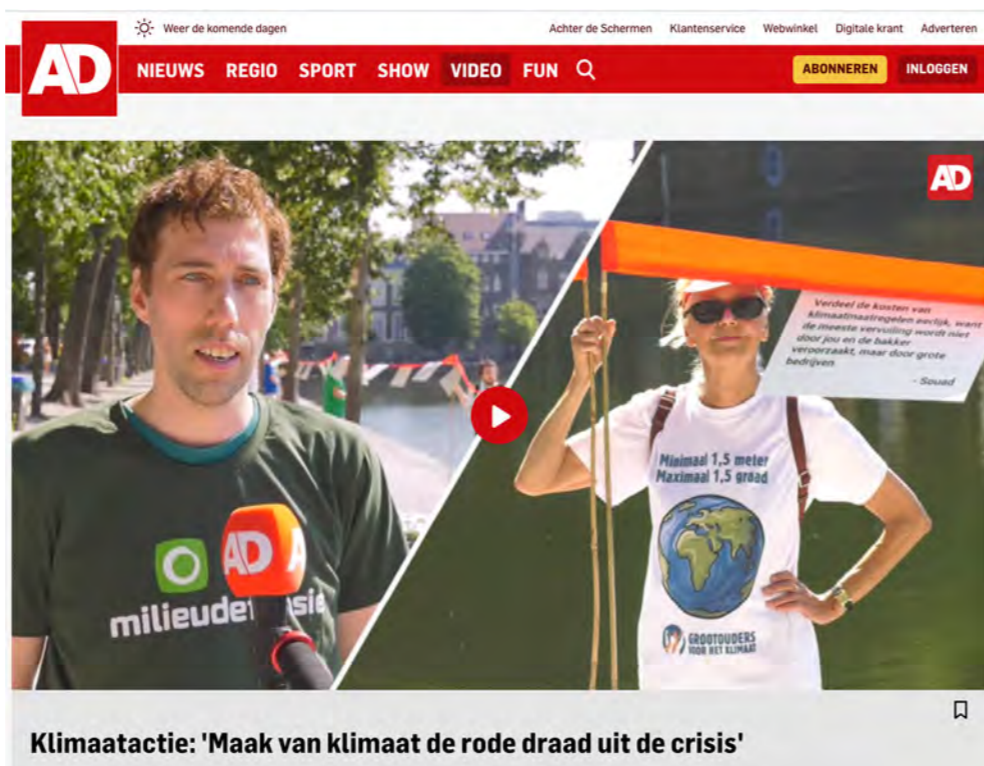
Op 4 juni was er een interview met Sietse Brouwer naar aanleiding van Opa en Oma dag.

26 juni "Maak van klimaat de rode draad uit de crisis"

Verschillende media zoals het AD, Brabants Dagblad en DTV nieuws rapporteerden over deze actie.

Margriet

Interview met Leny Cobben over haar drive zich in te zetten voor een leefbare aarde voor haar (klein)kinderen.

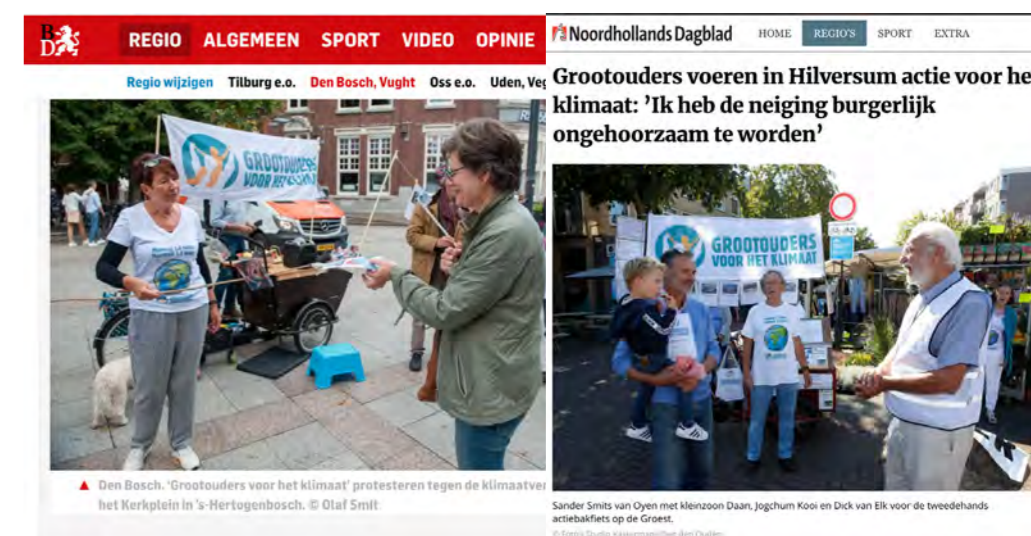

Estafette demonstraties in verschillende steden

In bladen als het Noordhollands Dagblad, Brabants Dagblad en Lokaal Gelderland werd geschreven over de Estafette bijeenkomsten.

Omroep Max

Joos Ockels spreekt over de corona- en klimaatcrisis tijdens het programma Hollandse Zaken.

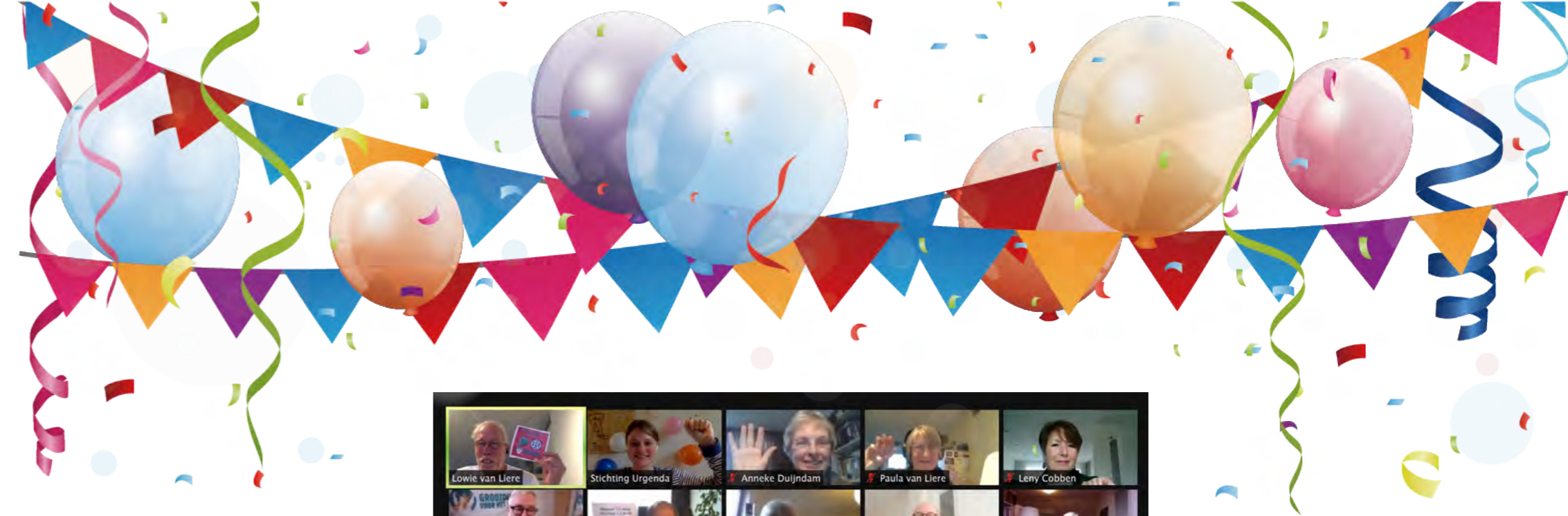
Trouw Interview Margriet Goddijn en Werner Schouten (JKB)

Nummer 1 en nummer 77 van de Duurzame Top 100 van de Trouw kwamen bij elkaar en spraken over de duurzame toekomst.

Trouw

Interview Jonge Klimaatbeweging

De jonge Duurzame 100-winnaars ontmoeten een klimaatgrootmoeder. 'Wat ben jij goed bezig'

JUBILEUM! 4 JAAR OP HET PLEIN!